

Reakce generálních ředitelů Českého rozhlasu a České televize na novelu zákona, ve které KSČM navrhuje zavést majetková přiznání pro novináře médií veřejné služby

Novela zákona o střetu zájmů z dílny KSČM, která by doplnila novináře veřejnoprávních médií mezi veřejné funkcionáře s povinností předkládat majetková přiznání, a oznámení o činnostech i příjmech a závazcích, je **dalším z mnoha pokusů o okleštění nezávislosti Českého rozhlasu a České televize a o vystupňování tlaku** na novináře pracující v nejdůvěryhodnějších českých médiích. Tuto novelu již dříve zásadně odmítlo Ministerstvo kultury a nesouhlasné stanovisko k němu dala i vláda a Parlamentní institut. O to více je zarážející, že se 28. dubna novele dostalo podpory od ministryně spravedlnosti Marie Benešové a dalších poslanců na neveřejném zasedání ústavně právního výboru.

Návrh KSČM o majetkových přiznáních pro novináře médií veřejné služby je zcela nesystémový. **Zákon o střetu zájmů je principiálně zaměřený na veřejné funkcionáře, tedy na lidi ve volených nebo jmenovaných funkcích**, kteří disponují politickými, mocenskými, rozhodovacími, řídicími či kontrolními kompetencemi a rozhodují o právech a povinnostech jiných lidí nebo provádějí zákonem vymezené kontrolní činnosti a jsou financováni z rozpočtu generovaného z daní. Novináři se z této kategorie zcela vymykají. Český rozhlas a Česká televize nedisponují pravomocemi, které by odůvodňovaly doplnění novinářů mezi veřejné funkcionáře. V ČR jsou média založená na svobodě slova a pluralitě informací, která je svého druhu kontrolou.

Primárním cílem zákona o střetu zájmů je zajistit transparentnost jednání veřejných funkcionářů, jež se ve své činnosti dostávají do situací, kdy v souvislosti s výkonem své funkce rozhodují o věcech veřejného zájmu, který se může dostat do rozporu s jejich zájmem individuálním, případně zájmem skupinovým. Cílem právní úpravy střetu zájmů není poskytování informací, které nesouvisejí s tímto účelem, a mohou sloužit toliko k uspokojování zvědavosti či zvědavosti.

V případě zveřejňování informací obsažených v oznámeních podávaných podle zákona o střetu zájmu by v případě veřejnoprávních novinářů šlo o zásah do práva na ochranu soukromí, kdy by v souladu s konstantní judikaturou Ústavního soudu mělo být poměřováno, zda není jednomu základnímu právu (právu na informace) dávána neoprávněně přednost před právem druhým (právu na soukromí), přičemž musí být současně šetřeno smyslu a podstaty základních práv. Podle stanoviska Parlamentního institutu je návrh navíc neslučitelný s právem EU.

Komunistická iniciativa novely zákona o majetkových přiznáních pro veřejnoprávní novináře také vyvolává dojem, že jsou snad tito žurnalisté upláceni a pracují na objednávku. Pokud má KSČM takové podezření podložené, může se obrátit na Policii ČR a ne předkládat zcela nesystémové změny zákonů. Pokud žádné důkazy

k dispozici komunisté a podporovatelé jejich novely nemají, je daný návrh jen urážkou poctivé práce všech zaměstnanců Českého rozhlasu a České televize.

Pokud by KSČM či jiné politické strany chtěly zavést majetková přiznání pro novináře média veřejné služby, protože jejich mzda je hrazena z koncesionářských poplatků, měly by iniciovat také majetková přiznání pro všechny zaměstnance placené ze státního rozpočtu – všechny úředníky, sociální pracovníky, policisty, hasiče, ale také lékaře či další zdravotníky.

Práce zaměstnanců Českého rozhlasu a České televize je zodpovědná, profesionální a řídí se zákonem o ČRo, zákonem o ČT, Kodexem ČRo, Kodexem ČT a zákonem o provozování rozhlasového a televizního vysílání tak, aby byla zajištěna jejich nezávislost a zároveň kontrola. Požadavky na morální integritu a důvěryhodnost novinářů musí být primárně řešeny etickými kodexy právě z těchto důvodů, aby nedocházelo ze strany orgánů veřejné správy a veřejné moci k případným zásahům do jejich redakční nezávislosti. Už vysílání jako takové a demokratický princip plurality médií zajišťuje kontrolu veřejnosti nad prací novinářů.

Rádi bychom tímto vyzvali všechny demokraticky smýšlející politiky, aby zabránili pokusům o nesystémové legislativní kroky, jejichž jediným účelem je snaha o omezování nezávislosti médií veřejné služby, a tudíž deformování jednoho z důležitých prvků naší demokratické společnosti.

V Praze dne 4. května 2021

René Zavoral, generální ředitel Českého rozhlasu

Petr Dvořák, generální ředitel České televize